X kadencja

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 23)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 22)**

z dnia 26 czerwca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 23)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 22)

26 czerwca 2024 r.

Komisje: do Spraw Kontroli Państwowej oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Tomasza Kostusia (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji do Spraw Kontroli Państwowej, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. (druk nr 425) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 464) w zakresie:

1) części budżetowej 80 – Regionalne izby obrachunkowe:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 44 i 73.

W posiedzeniu udział wzięli: **Waldemar Nowak** zastępca dyrektora Departamentu Budżetu, główny księgowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Joanna Miłkowska-Bartos** zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Artur Chruściński** naczelnik Wydziału Nadzoru w Departamencie Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Elżbieta Augustyniak** radca Wydziału Administracji Państwowej w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów, **Damian Grzelka** przewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, **Agnieszka Stanicka** doradca ekonomiczny w Departamencie Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli oraz **Adam Ostrowski** ekspert do spraw legislacji Związku Miast Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk**, **Mateusz Daszewski**, **Sławomir Jakubczak** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Tomasz Kostuś (KO):

Szanowni państwo, w imieniu pana przewodniczącego Sawickiego i pana przewodniczącego Krawczyka otwieram wspólne posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r., druk nr 425 wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli, druk nr 464 w zakresie: 1) części budżetowej 80 – Regionalne izby obrachunkowe, dochody, wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych; 2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 44 i 73.

Czy są uwagi do porządku dziennego posiedzenia? Nie widzę. Uznaję, że porządek obrad został przyjęty.

Przy tej okazji chciałbym bardzo serdecznie powitać zaproszonych gości na wspólnym posiedzeniu Komisji do Spraw Kontroli Państwowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej: panią Miłkowską-Bartos Joannę, zastępcą dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji; pana Nowaka Waldemara, zastępcę dyrektora Departamentu Budżetu, głównego księgowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji; pana Chruścińskiego Artura, naczelnika Wydziału Nadzoru w Departamencie Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji; pana Grzelkę Damiana, przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych; panią Stanicką Agnieszkę, doradcę ekonomicznego Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli oraz panią Augustyniak Elżbietę, radcę Wydziału Administracji Państwowej w Departamencie Finansów Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów. Witam bardzo serdecznie.

Proszę przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji o przedstawienie części budżetowej 80 – Regionalne izby obrachunkowe. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Waldemar Nowak:

Waldemar Nowak, zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Szanowni panowie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, w nawiązaniu do przekazanej Wysokim Komisjom szczegółowej informacji o wykonaniu dochodów i wydatków budżetu państwa za 2023 r. w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe w swoim wystąpieniu przedstawię syntetyczną informację w tym zakresie.

Uprzejmie informuję, że dochody i wydatki budżetu państwa realizowane były przez 16 regionalnych izb obrachunkowych. Uzyskane dochody wyniosły 2185 tys. zł, co stanowiło 131,5% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej. Największymi źródłami dochodów były wpływy z tytułu prowadzonej odpłatnie przez regionalne izby obrachunkowej działalności szkoleniowej i informacyjnej na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, skierowane głównie do pracowników urzędów gmin, starostw powiatowych, urzędów marszałkowskich i ich jednostek organizacyjnych. Z tego tytułu uzyskano dochody w kwocie 1705 tys. zł.

Plan wydatków ustalony w ustawie budżetowej po nowelizacji w kwocie 151 397 tys. zł został zwiększony w trakcie realizacji budżetu o kwotę 4488 tys. zł, to jest do wysokości 155 885 tys. zł. Zwiększenie wydatków zostało dokonane dwoma decyzjami ministra finansów z rezerw celowych budżetu państwa – pozycja 44 na sfinansowanie od 1 lipca 2023 r. regulacji wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników regionalnych izb obrachunkowych oraz pozycji 73 na sfinansowanie skutków zmiany od 1 lipca 2023 r. podstawy naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych i na sfinansowanie wynagrodzeń ryczałtowych członków komisji orzekających, rzeczników i ich zastępców w regionalnych izbach obrachunkowych.

Wydatki zostały zrealizowane w kwocie 155 831 tys. zł, co stanowiło 100% planu po zmianach i zostały przeznaczone na: świadczenia na rzecz osób fizycznych – 144 tys. zł, to jest 100% planu, wydatki te zostały zrealizowane na refundację kosztów zakupu okularów korekcyjnych dla pracowników, świadczenia rzeczowe na podstawie przepisów BHP, ekwiwalenty za używanie odzieży roboczej, zwroty kosztów podróży służbowych członków komisji orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych niebędących pracownikami izb oraz na koszty przejazdu świadków, którzy stawili się na wezwanie regionalnych komisji orzekających przy regionalnych izbach obrachunkowych.

Wydatki bieżące to kwota 154 442 tys. zł i stanowi to 100% planu. Z tego na wynagrodzenia wraz z pochodnymi przeznaczono 125 540 tys. zł oraz na pozostałe wydatki bieżące 28 902 tys. zł z przeznaczeniem m.in. na: wynagrodzenia bezosobowe, to są wynagrodzenia członków regionalnych komisji orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, rzeczników dyscypliny finansów publicznych i zastępców, ryczałtowe wynagrodzenie za udział w posiedzeniach, ryczałtowe wynagrodzenie dla nieetatowych członków kolegiów izb, umowy o dzieło, umowy zlecenia

dla osób przeprowadzających szkolenia, zakup materiałów i wyposażenia, remonty obiektów izb i oddziałów zamiejscowych, podróże służbowe, opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, zakup usług telekomunikacyjnych, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, wpłaty na PFRON, zakup energii oraz zakup usług pozostałych.

Na wydatki majątkowe przeznaczono 1245 tys. zł, co stanowi 99,9% planu po zmianach. Środki wydatkowano na: zakupy inwestycyjne z przeznaczeniem na zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania, zakup 2 samochodów osobowych, w tym jeden – RIO w Kielcach i jeden – RIO we Wrocławiu oraz zakupy pozostałego sprzętu niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania izb, takich jak system kontroli dostępu elektronicznego, system monitoringu, kluczy, urządzenia do klimatyzacji.

Wynagrodzenia i pochodne zaplanowane w ustawie budżetowej na 2023 r. w łącznej wysokości 122 460 tys. zł zostały naliczone na 218 etatowych członków kolegiów oraz 1182 osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń. Plan po zmianach wyniósł ogółem 125 549 tys. zł, a wydatki na wynagrodzenia i pochodne zostały zrealizowane w kwocie 125 540 tys. zł przy faktycznym zatrudnieniu 1148 pracowników. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie za 2023 r. dla pracowników regionalnych izb obrachunkowych wyniosło 7714 zł. Należy tu wskazać, że wydatki na wynagrodzenia zrealizowane zostały na poziomie wyższym niż w roku 2023 i stanowiły 112,9% w stosunku do 2022 r.

Panowie przewodniczący, panie i panowie posłowie, w imieniu pana Tomasza Siemoniaka, ministra spraw wewnętrznych i administracji, uprzejmie proszę o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Tomasz Kostuś (KO):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze.

Czy przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli chciałby zabrać głos?

Doradca ekonomiczny w Departamencie Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Agnieszka Stanicka:

Dzień dobry.

Przewodniczący poseł Tomasz Kostuś (KO):

Bardzo proszę.

Doradca ekonomiczny w Departamencie Budżetu i Finansów NIK Agnieszka Stanicka:

Agnieszka, Stanicka, doradca ekonomiczny w Departamencie Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli.

Szanowna Komisjo, tu chciałabym dodać…

Poseł Artur Jarosław Łącki (KO):

Bliżej mikrofon prosimy.

Doradca ekonomiczny w Departamencie Budżetu i Finansów NIK Agnieszka Stanicka:

Chciałabym jedynie dodać, że część 80 w tegorocznej kontroli wykonania budżetu państwa nie była kontrolowana. Jeśli chodzi o pozycje 44 i 73 rezerw celowych, to pozycje te były kontrolowane. W jednej i w drugiej pozycji nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Jedynie w pozycji 44 – tutaj kontrola, która przeprowadzona była w 2022 r. w Ministerstwie Finansów, wskazała, że znaczne środki tej rezerwy były przeznaczane na różne inne cele niż pierwotnie planowane w ustawie w wyniku oczywiście zmian przeznaczenia rezerwy za zgodą Komisji Finansów Publicznych. Niemniej Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że rezerwa jest planowana w zbyt dużej wysokości, należy do jednej z najwyższych rezerw celowych budżetu państwa i stanowi ona swego rodzaju pulę, jak rezerwa ogólna. Z tym, że jest taka mała różnica, że rezerwą ogólną budżetu państwa dysponuje Rada Ministrów, natomiast rezerwami celowymi minister finansów. To byłoby na tyle z mojej strony. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Kostuś (KO):

Bardzo dziękuję za to wyjaśnienie, za to odniesienie.

Teraz poproszę o zabranie głosu przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych pana Damiana Grzelkę. Bardzo proszę.

Przewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych Damian Grzelka:

Dziękuję bardzo. Damian Grzelka, przewodniczący Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych.

Szanowni panowie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, szanowni państwo, myślę, że wykonanie budżetu w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe za rok 2023 zostały tutaj dosyć szczegółowo omówione przez pana dyrektora Waldemara Nowaka.

Ze swojej strony mogę dodać, że poszczególne pozycje dochodów były realizowane przez wszystkie (16) regionalne izby obrachunkowe. To, że w niektórych przypadkach dochody są na poziomie wyższym niż zrealizowane, wyższym niż plan bądź niższym niż plan, nie wszystkie dochody można dokładnie oszacować, chociażby takie dochody, jak z tytułu kar i grzywien nakładanych przez regionalne komisje orzekające czy z tytułu wpływu kosztów postępowania, gdzie komisje funkcjonują przy regionalnych izbach obrachunkowych.

Jak zawsze zrealizowano wyższe dochody z działalności szkoleniowej prowadzonej odpłatnie.

Jednakże chciałem zwrócić szczególną uwagę na kwestie realizacji wydatków budżetowych w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe. Jak w poprzednim referacie zostało zaznaczone, już w roku 2023 w ramach zmiany planów finansowych na podstawie decyzji ministra finansów zmianie uległa kwota środków z rezerwy celowej budżetu państwa z przeznaczeniem na regulację wynagrodzeń w kwocie 3528 tys. zł i pochodne – 659 tys. zł. Była to regulacja dokonana ze skutkiem od 1 lipca, przy czym chciałbym zaznaczyć, że cały czas jest bardzo niski poziom wynagrodzeń pracowników regionalnych izb obrachunkowych w stosunku do innych organów i instytucji kontrolnych.

Szanowni państwo, z wyliczeń zawartych i przedstawionych w poprzednim referacie wynika, że przeciętne wynagrodzenie w regionalnych izbach obrachunkowych, czyli już z nowelizacją, ze skutkiem za 2023 r. wyniosło 7714 zł. Przy czym jest to wynagrodzenie przeciętne, które uwzględnia wypłacone odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe i odnosi się do wszystkich pracowników regionalnych izb obrachunkowych, gdzie pracownicy dzielą się na pracowników mnożnikowych, członków kolegiów i pracowników niemnożnikowych.

Dokonaliśmy szczegółowej analizy problemu, dlatego że ten problem skutkuje tym, iż w 2023 r. z regionalnych izb obrachunkowych odeszło 151 osób, to jest ponad 10% zatrudnionych pracowników i są coraz większe problemy z zatrudnianiem nowych pracowników, gdyż izby nie są w stanie zaoferować wynagrodzeń adekwatnych, jakie są na rynku pracy w stosunku do potrzeb, żeby zatrudniać pracowników wykwalifikowanych. Przeciętne wynagrodzenie w regionalnych izbach obrachunkowych bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego za ubiegły rok i bez nagród jubileuszowych wyniosło 6465 zł, przy przeciętnym w kraju 7155 zł. To jest niższe niż przeciętne wynagrodzenie w kraju. Wynagrodzenie pracowników wydziałów kontroli kształtowało się na poziomie 5848 zł, a wydziałów informacji, analiz i szkoleń 5156 zł.

Pragnę zwrócić na to szczególną uwagę, dlatego że za chwilę rozpoczynają się prace dotyczące budżetu na rok 2025. Przypomnę – składaliśmy w ramach prac nad budżetem na 2024 r. wnioski, ale już nie było możliwości ich uwzględnienia, dostaliśmy standardowe 20%. Przy tak niskiej bazie ciągle jest to nieadekwatne do potrzeb celem utrzymania pracowników, którzy są i realizacji zadań. Stanowi to istotne zagrożenie kierunku realizacji zadań.

Również chciałbym zwrócić uwagę, że następuje znaczny wzrost wydatków bieżących, ale to już tak, jak wszędzie w gospodarce, czy to wydatków na energię, czy podróże służbowe, jednak tutaj są bardzo dużym mankamentem. Omawiamy to przez ostatnich kilka lat przy sprawozdaniach z działalności regionalnych izb obrachunkowych. Chciałbym to również w tym momencie zaakcentować i prosić szanownych państwa o uwzględnienie tego w dalszych pracach Komisji nad budżetem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Kostuś (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, za obszerne uzasadnienie i wyjaśnienie spraw problemowych.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos?

Przypominam jednocześnie, że o 15:00 na sali plenarnej mamy blok głosowań.

Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Jeśli nie ma dalszych pytań, to zamykam dyskusję i zgłaszam wniosek o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe.

Czy ktoś z członków Komisji jest przeciwny temu wnioskowi bądź chciałby zgłosić inny wniosek? Nie widzę.

Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały dla Komisji Finansów Publicznych wykonanie budżetu państwa w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe.

Do przedstawienia opinii Komisji na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych proponuję upoważnić pana posła Artura Łąckiego.

Czy ktoś z członków Komisji jest przeciwny temu wnioskowi? Nie widzę. Dziękuję bardzo.

Informuję, że protokół posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariatach Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie. Dziękuję za uwagę.